

bort fra Moderen, og derfor maa der saa lang en Barndom til. Og selv efter at Barnet har lært at sørge for sig selv, maa der endnu noget til. Man maa lære at rejse hurtigt uden at blive træt og man maa erhverve sig visse Vaner. Hos de vilde, hvor den voksne Liv er saa enkelt, gaar dette sammenlignelsesvis let og hurtigt for sig. Men lidt efter lidt stiger Fordringerne og for det dannede Menneske strækker Opdragelsen sig næsten gennem et kvart Aarhundrede.

Betydningen af alt dette for Moralens Vedkommende og især Tilbagevirkningen paa Moderen er saa tydelig, at vi ikke behøver at dvæle derved. Først Hjernen var udviklet, var ethvert Indtryk for kortvarigt til at få nogen etisk Virkning. Der var ingen Hjælpeløshed at ynke, ingen Smerte at lindre, ingen stille Timer, ingen Omhu, ingen Ængstelse — maaske den mest opdragende Følelse. Fysisk kunde Forældrene ikke være til Gavn for Afkommet, psykisk kunde dette ikke være til Gavn for Forældrene. De unge behøvede ingen Barndom, de gamle lærte ingen Medfølelse. En Løvinde bløder for sin Unge den ene Dag, den næste slaas hun med den paa Livet. Et Faar kender kun sit Lam, saa længe det er et Lam. Hengivenheden, der er stærk, saa længe den varer, er snart borte, og Sporene, den sætter i Hjernen, udslettes, før de traadtes dybe nok til at blive Vane. Hos Rovdårene er det ganske lærerigt at se, hvorledes den korte Barndomstid lærer Moderen en lille Smule Kærlighed, mens Faderen, der ikke en Gang faar denne korte Lektion, forbliver ubeværet, saa aldeles uberørt, at Moderen ofte maa skjule sit Afkom, for at han ikke skal øde det. Nej, Kærligheden havde ingen Chance, før den menneskelige Moder kom. Hun alene fik Timer nok til at kunne tage Eksamen i Hengivenhedens Skole. Ikke blot Dage eller Uger, men Maaneder, saa længe hendes Barns hjælpeløse Skrig lød, maatte hun staa mellem det svage Lys og Døden, og i aarevis, saa længe til den udviklede Hjerne selv kan tage Kommandoen, tør hun ikke lade Kærligheden blive kold eller blot en Time slippe den selvfornægtende Pleje.

Ved forskellige Lejligheder og paa usædvanlige Maader kaldes der paa Sympati. Der vil komme Farer, Hungersnød, Sygdom. Moderen formaar i Begyndelsen ikke at møde disse store Fordringer — hendes Fond af Sympati er for lille. Hun kan ikke gøre sig nogen synderlig Umage, glemmer sig selv eller optræder særlig heroisk. Barnet, der ikke kan staa alene, dør. Det er godt, at det er saa. Det er Naturens Strenghed og Retfærdighed, — Tragedien Ivan Ivanovitch, som Evolutionen bebuder. En Moder, som ikke kan hjælpe, skal ikke efterlade nogen, der bærer hendes Uværdighed videre. Et eller andet Sted findes der alligevel under lignende Vilkaar en lidt bedre Moder. Over for Faren tager hun sig sammen og møder den. En liden Stund overgaar hun sig selv, og i det Øjeblik lægges en Armlængde til Menneskehedens moralske Standpunkt.

Det er ikke altid givet, at det æd-

lere gaar af med Sejren; men der er stor Rimelighed derfor. Nogle Snese Aarhundreder til, nogle flere Millioner Mødre, og Spiren til Taalmod, Om-sorg, Æmhed, Sympati og Selvfølelse har fæstet Rod i den menneskelige Natur. Marie Monrad.

Fra Ind- og Udland.

Danmark.

Følgende Kvinder er blevne hædrede paa Verdensudstillingen i Paris. I Kunst-Afdelingen har Fru Anna Ancher og Frøken Bertha Wegmann faaet Sølvmedaille, Frk. Johanne Krebs Broncemedaille.

Paa Industri og Landbrugsudstillingen er der faldet følgende Belønninger:

Guldmedaille:

Hof-fotograf Frk. Mary Steen*), Kbhvn.

Sølvmedaille:

Frk. Laurberg, Fotograf, Kbhvn.

„ Hebscher, Fotograf, (Haandsyede Kniplinger, Hedebo-syning og en fremadstidende Række af Haand-arbejder, ordnede med et pædagogisk Formaal for Ole.

Frk. Louisa Schioldann, Kbhvn. (Hedebo-syning).

Fru Julie Thomsen, Parisiana, Kbhvn.

Broncemedaille:

Fru Julie Müller, Kbhvn. (Kunst-kolorering af Fotografier.

Frk. Elise Myrdal, Kbhvn. (Kompositioner og Patroner til Vævning).

„ Edel Foget, Horsens. (Kunstbroderi).

„ Marie Hansen, Kbhvn.

„ Margrethe Marie Jørgensen, Aarhus.

Fru Jacobine Thorsen, Paris.

Hæderlig Omtale:

Frk. Bravi Bertini, Kbhvn.

Fru Thora Hoffner, Kbhvn. (Lampeskærme).

Fru P. Spies, Kbhvn.

Frk. Emma Pedersen, Kbhvn.

„ Anna Jørgensen, Vejle.

„ Stephensen, * „

Paa eet Omraade maa vi desværre notere et Minus. Af d. kgl. danske Landhusboldningsselskabs Aarsberetning fremgaar det, at Selskabet har ophørt at udsende en Rejsevejerske, fordi Efterspørgslen efter Mejersker har været altagende Aar for Aar. Mon det skal gaa paa dette Omraade, som det er gaaet med Lægekunsten og megen anden Virksomhed, der fra at være Husfid og blive øvet af Kvinder er gaaet over til at blive en faglig Virksomhed, som Mændene har taget Eneret paa saa længe, indtil Kvinderne med usigelige Anstrengelser erobrer Retten til ogsaa at øve den tilbage?

Vi har bragt i Erfaring, at den første kvindelige Malersvend, om hvem vi for nogen Tid siden fortalte vore Læsere, hedder Frk. Ingeborg Larsen og er Datter af Snedkermester Larsen i Kallundborg. Hun har været i Ma-

Frk. Steen er den eneste danske Fotograf, som har faaet Guldmedaille.

lerlære hos Malermester Petersen i Svallerup, men er forøvrigt uddannet paa den tekniske Skole i Kalundborg. Hun arbejder i Sommer i Holbæk.

Sverig.

Frk. Anna Stecksén, Licentiat i Lægevidenskaben forsvarede i Maj Maaned sin Doktordisputats. Hæd-lingen tildrog sig i en usædvanlig Grad den offentlige Opmærksomhed, da det var første Gang, at en Kvinde optraadte som Hovedpersonen ved en saadan Lejlighed, indfor det medicinske Fakultet. Endogsaa den tredje af Opponenterne var en ung Dame, cand. med. Frk. Ada Nilsson. Og saa blandt Tilhørerne saas mange Damer. Forøvrigt overværedes Disputatsen af Universitetets Rektor, af mange Professorer og af en Mængde Læger.

Finland.

Ogsaa her er Tjenestepigespørgsmaalet brændende, og Tjenestepigeforeningen har udgivet et Skrift paa 64 Sider, som behandler Spørgsmaalet i et religiøst, lidenskabsløst Sprog, siger „Nuit“. Det er navnlig Savaet af en bestemt Friid, der poletter; men ogsaa Tjenestepigens Forhold og Pligter mod hendes Husmoder bliver fremsat i Form af gode Raad fra en ældre Tjenestepige.

Et for os ganske fremmed Spørgsmaal er det, om Pigen skal bære Hue eller Hat. Som Forsvar for den sidste påføres, at den er baade billigere og navnlig om Sommeren køligere end Hueet, og at den desuden er et Beskyttelsesmiddel, naar Pigen f. Eks. er alene inde om Aftenen, idet der tages større Hensyn til en Person med Hat end til en med Hue.

Rusland.

Arbejderskerne i en Tobaksfabrik i Guvernementet Grodno gjorde nylig Strejke. De Strejkendes Antal var 800 og Aarsagen den sædvanlige: den urolig lave Løn. For 100 Cigaretter fik Arbejderskerne 3 à 4 Øre, og de fortjente gennemsnitlig 1 Rubel = 2 Kr. 97 Øre om Ugen; i denne Sum blev til og med gjort forskellige Fradrag. Desuden havde de ikke Lov til at spise fra Kl. 8 Morgen til 3 Eftermiddag, saa at de ofte besvimede af Svækkelse. Endelig besluttede de at betri sig for deres Aag og holdt Møder i en nærliggende Skov. Strejken var godt organiseret og Arbejdersker fra Omegnen blev afholdt fra at ersatte de Strejkende. Fabrikinspektøren truede dem med Fængsel; men de svarede: „I Fængslet faar vi ogsaa Vand og Brød uden at være udsat for at blive brystsyge.“ Truslen blev til Alvor og hundrede Kvinder blev sat i Fængsel paa Guvernementens Befaling. Alligevel holdt de ud og vandt Befolkningens Sympati. Tilsidst maatte Fabriksejeren give efter og næsten alle deres Fordringer blev opfyldte.

Østtzig.

Professorkollegiet ved det czekisk-juridiske Fakultet i Prag, Löhnen, har givet Kvinder Adgang til at studere Rets- og Statsvidenskab; med Begyndelsen af Studieaaret 1900—1901 kan altsaa Kvinderne i Prag studere ved alle tre Fakulteter.

Japan.

En Rejsende har lagt Mærke til det Udtryk af Fred og Elskværdighed, der altid findes i de japanske Kvinders Ansigt, og han mener, at det for en stor Del kan tilskrives Manglen paa Bekymringer.

Den uforandrede Klædedragt, ikke afhængig af skiftende Moder, den jævne Føde, Fraværelsen af Nips og Drapeaer i Husene, den Vane at tage Skoene af, før man gaar ind i Huset, saaledes at Gadesnavset ikke bringes ind med, alt dette gør det muligt at bevare den mest udsøgte Proprieté i Huset og dog faa Husarbejdet bragt ned til et Minimum. Vi er neppe endnu naaede saa vidt, at vi kan optage Japansernes Skit, men vi kan lære af dem. Vi kan have færre Ting at holde rene, vi kan gøre vor Levevis enklere. Vi maa lære den letteste Maade at udrette Tingene paa; vi maa benytte os af alle virkelige Behvemmeligheder.

England.

„The Prudential Assurance Company“ i London har allerede i flere Aar hovedsagelig kun ansat Kvinder i sine Kontorer. Det stiller Frøken og Læseværelse til deres Afbenyttelse og har endogsaa anlagt en Have paa Husets Tag til at tage Motion i.

Ogsaa i Hovedpostkontoret skærpes der de kvindelige ansattes Velbefindende den største Opmærksomhed; der er ansat en kvindelig Læge hos dem.

I England's Bank og hos Rothschilderne behandles de kvindelige Kontorister ogsaa med den største Omsorg.

Amerika.

De praktiske Amerikanere løser Tjenestepigespørgsmaalet let paa deres Vis. Mændene opager ganske simpelt det Arbejde, som Kvinderne forager. Den mandlige Kammerpige, siger „Boston Herald“, er ikke længere en Pariserskikkel. Han har holdt sit Indtog i New Yorks Fæstkontorer og har, siger man, vist sig at være udmærket dygtig. Der er forskellige Grunde til, at det mandlige Tyende vil være velkommen i amerikanske Familier. Alle ede i nogen Tid har man fundet, at den japanesiske „boy“ (Dreng) var uuderlig, hvor man havde mange Tjenestefolk, og dette opmuntrede andre til at blive Kvindernes Konkurrenter. Det første Krav,

Abonnement paa
„Kvinden og Samfundet“,
Oktober Kvartal, 57 Øre, tegnes herved:

Navn:

Stilling:

Bopæl:

Skolen paa Tjasnaia Poliana.

Af

Grev Leo Tolstøi.

Oversat fra Fransk af Helga Westergaard.

VIII.

„Til hvad Nytte er Tegning? til hvad Nytte er Stil?“ sagde jeg aldeles ude af Stand til at forklare ham, hvad Nytte Kunsten kan være til.

„Til hvad Nytte er Tegning?“ gentog han tankefuldt og føjede til med Eftertryk: „Til hvad Nytte er Kunsten?“

Jeg vidste ikke, hvordan jeg skulde forklare ham det.

„Til hvad Nytte Tegning er!“ sagde

Semka. „Er det ikke godt at kunne tegne og gengive alt, hvad man ser, paa Papiret?“

„Ja, hvad skal det til at tegne Figurer?“ spurgte Fedka.

Semkas sunde Natur kom ikke i Forlegenhed. „Hvad skal en Stok til? hvad skal et Lindetræ til?“ sagde han, idet han slog paa Linden.

„Ja, det er sandt, hvad skal et Lindetræ til?“ spurgte jeg.

„Det laver man jo Tagsparrer af,“ svarede Semka.

„Ja, men om Sommeren, saa længe Linden ikke er fældet?“

„Ja, saa er den til ingenting.“

„Nej, nej!“ ivrede Fedka, „hvorfor vokser da Linden i det hele taget?“

Vi kom da til den Slutning, at foruden det nyttige er der det skønne, og at Kunsten var det skønne, og vi forstod alle, ogsaa Fedka, hvorfor Linden vokser og hvorfor vi skal synge.

Prognka var enig med os; men han

forstod bedst den moralske Skønhed: det gode.

Semka med sin store Forstand kunde ikke skille det skønne fra det nyttige. Som saa mange andre Forstandsmennesker erkendte han, at Kunsten er en Magt, men følte ikke i sin Sjæl Nødvendigheden af denne Magt. Han vilde komme til Kunsten ad Forstandens Vej.

Fedka indsaar da, at Linden er smuk med sine Blade, at det om Sommeren er en Fornøjelse at se paa den; og at der ikke behøves mere. Prognka fandt det beklageligt at skulle fælde Træet, fordi det var et levende Væsen.

„Thi det er ligesom at drikke Blod, naar vi drikker Saften af Birketræet.“

Semka sagde intet, men tænkte øjensynligt, at den jo ikke var til nogen Nytte, naar den først var raad- den. Det er mig umuligt at gentage alle de Ytringer, der faldt; men jeg husker, at vi efter min Mening sagde

alt, hvad der kunde siges, om Nytte, Skønhed og Moral.

Vi kom nær til Landsbyen. Fedka slap ikke min Haand; det forekom mig nu at være et Tegn paa Taknemmelighed. Det var længe siden, vi havde været saa fortrolige med hverandre. Prognka gik ved Siden af os paa den brede Landevej.

„Ser De,“ sagde han, „der er Lys endnu hos Masanov! Da jeg i Eftermiddags gik til Skolen, kom Gavru-cha ud fra Skolen,“ tilføjede han, „fuld, ganske fuld.“ Hans Hest var bedækket med Skum; men alligevel piskede han løs paa den. Jeg kan ikke taale at tænke paa det. Hvorfor slog han den?“

„I Dag førte Fader sin Hest fra Tula ud i en stor Bunke Sne og lod den staa der,“ sagde Semka, „og selv ligger han døddrukken og sover.“

Men Gavru-cha piskede sin Hest i Øjnene,“ blev Prognka ved. „O, jeg kan ikke taale at tænke paa det. Hvorfor slog han den?“